

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

31 жовтня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката Ч., –

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України (ВША НААУ) 24.07.2024 року, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокатом Ч. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 17.09.2024 стосовно адвоката Ч. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Бухтоярову О.В., яка доповіла матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши такі матеріали, Дисциплінарна палата встановила наступні обставини.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) _____ адвокату Ч. видане свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від _____ № _____. Із профайла адвоката в ЄРАУ вбачається, що право на заняття адвокатською діяльністю не зупинено та не припинено.

У вказаній скарзі ВША НААУ зазначається та з доданих до неї матеріалів вбачається, що адвокат Ч. у 2019, 2020, 2021, 2022 і 2023 роках не виконав свій професійний обов'язок з підвищення кваліфікації, встановлений п.п.4, 6 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 21.09.2019 року № 111 та Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженим рішенням Ради адвокатів України № 63 від 03.07.2021 (з наступними змінами).

З огляду на це ВША НААУ вважає, що адвокат Ч. вчинив дисциплінарний проступок, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додано, серед іншого, скріншот інформації з сайту ВША НААУ щодо виконання адвокатом Ч. вимог по підвищенню кваліфікації.

Адвокат Ч. надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких не заперечує факту невиконання ним протягом вказаного у скарзі періоду обов'язку з підвищення кваліфікації. Але зазначає, що невиконання такого обов'язку зумовлено складними сімейними обставинами.

Зокрема вказує, що протягом зазначеного періоду він не займався адвокатською діяльністю, так як доглядав за хворим батьком, який переніс три складні операції на серце і у подальшому помер. Оскільки батько проживав не в Україні, він виїжджав за кордон, де майже рік доглядав за батьком.

Після цього кілька разів з періодичністю у декілька місяців виїжджав за кордон до Євросоюзу, в Угорщину (Будапешт), Чехію, де проживав певний період часу.

Визнає, що мав у зупинити свою адвокатську діяльність, оскільки не займався нею у вказаний період, але помилково цього не зробив.

Разом з тим запевняє, що має намір виправити ситуацію і виконати обов'язок з підвищення кваліфікації за весь необхідний період.

Однак при цьому просить врахувати, що тривалий час в Закарпатті не проводилися безкоштовні заходи з підвищення кваліфікації адвокатів, а в інших таких заходах, які проводилися на платній основі, він не мав можливості брати участь через відсутність можливості їх сплачувати, оскільки практично всі кошти скеровувалися на лікування і реабілітацію його батька.

У той же час, адвокат Ч. не надав жодних доказів на підтвердження викладених у своїх поясненнях обставин.

08 жовтня 2024 року адвокат Ч. подав до КДКА Закарпатської області ряд документів, які, на його думку, підтверджують наявність складних сімейних обставин, що позбавили його можливості виконувати вимоги з підвищення свого професійного рівня. Зокрема, надав копію свого паспорту для виїзду за кордон із відповідними відмітками про перетин кордону, копії свідоцтв про смерть батька і про своє народження, ряд медичних документів стосовно стану свого здоров'я.

Протокольним рішенням Дисциплінарної палати від 09 жовтня 2024 року розгляд дисциплінарної справи стосовно адвоката Ч. був зупинений до 31 жовтня 2024 року у зв'язку з необхідністю вивчення поданих ним документів.

30 жовтня 2024 року адвокат Ч. подав до КДКА Закарпатської області заяву, у якій додатково просить прийняти до уваги незадовільний стан його здоров'я, важку фінансову ситуацію та широкомасштабну військову агресію Російської Федерації про Україну.

31 жовтня 2024 року адвокат Ч. та представник ВША НААУ у засідання дисциплінарної палати не з'явилися цього дня у засідання Дисциплінарної палати та не повідомили причини неявки.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» у разі повторної неявки адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розгляд дисциплінарної справи здійснюється за їх відсутності незалежно від причин неявки.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України (РАУ) від 30.08.2014 №120 (з наступними змінами).

З урахуванням таких норм законодавства та обізнаності учасників дисциплінарного провадження про призначення розгляду дисциплінарної справи Дисциплінарна палата не виявила перешкод для розгляду цієї справи за відсутності вказаних осіб.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

З доданих до скарги ВША НААУ матеріалів слідує, що адвокат Ч. у 2019, 2020, 2021, 2022 і 2023 роках не підвищував свою кваліфікацію.

Відповідно до п.п.4, 5 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підвищення професійного рівня та виконання рішень органів адвокатського самоврядування є професійним обов'язком адвоката.

За приписами статей 12, 65 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із наступними змінами (надалі – Правила адвокатської етики), адвокат зобов'язаний виконувати і дотримуватись загальнообов'язкових рішень органів адвокатського самоврядування, прийнятих в межах їх компетенції у спосіб, передбачений Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Відповідно до п.2 розділу I Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України у новій редакції, затвердженій рішенням РАУ від 03.07.2021 №63 (надалі – Порядок), підвищення кваліфікації є важливим професійним обов'язком адвоката.

Пунктом 20 цього Порядку було встановлено, що всі адвокати зобов'язані підвищувати кваліфікацію адвоката на рівні 10 годин на рік, тобто отримувати 10 залікових балів.

Надаючи оцінку діям адвоката Ч., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Рішенням РАУ від 07.06.2024 №22 визначено:

1. Невиконання адвокатом вимог з підвищення кваліфікації згідно з Порядком за звітний календарний рік (з 01 січня по 31 грудня) та попередні роки є самостійними триваючими дисциплінарними проступками до часу отримання електронних сертифікатів про підвищення кваліфікації, які підтверджують виконання адвокатом встановлених вимог з підвищення професійного рівня або притягненням винної у невиконанні обов'язку особи до відповідальності, що припиняє дисциплінарний проступок. Зазначені дисциплінарні проступки припиняються з часу отримання електронного сертифікату про підвищення кваліфікації за формою, затвердженою ВША НААУ, що підтверджує виконання адвокатом встановлених вимог з підвищення професійного рівня, або з часу притягнення винного у невиконанні обов'язку адвоката до дисциплінарної відповідальності.

2. Отримання адвокатом такого електронного сертифікату за звітний календарний рік та попередні роки є підтвердженням виконання ним встановлених вимог з підвищення професійного рівня, а також підставою для відмови у відкритті дисциплінарного провадження та його закриття, у разі якщо таке дисциплінарне провадження відкрито.

Разом з тим, рішенням РАУ від 16.03.2022 №30 дія пунктів 19, 20 Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України була призупинена на період дії воєнного стану.

Згодом, на підставі рішення РАУ від 27.12.2022 №185 «Щодо деяких питань виконання адвокатами вимог Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України», дію пунктів 19, 20 цього Порядку відновлено.

З цього приводу у листі Голови НААУ від 20.08.2024 №1372/0/2-24, адресованому до КДКА Закарпатської області, зазначено, що невиконання адвокатом обов'язку з підвищення свого професійного рівня за 2022 рік не має наслідком його дисциплінарну відповідальність за вказаний період.

З огляду на це Дисциплінарна палата не вбачає підстав для притягнення адвоката Ч. до дисциплінарної відповідальності за невиконання ним вимог з підвищення свого професійного рівня (підвищення кваліфікації) за 2022 рік.

Між тим, адвокат Ч. не заперечує факту невиконання ним вказаних вимог за 2019, 2020, 2021 і 2023 роки, але стверджує, що причинами цього були складні сімейні обставини: постійні його виїзди за кордон до хворого батька, який згодом помер; незадовільний стан його здоров'я; його проживання певний період часу за кордоном.

Однак, Дисциплінарна палата, дослідивши надані адвокатом Ч. документи, не визнає такі документи належними доказами на підтвердження вказаних обставин.

Так, згідно з свідоцтвом про смерть батька адвоката Ч. – Ч., помер 05 березня 2018 року, тобто ще до періоду часу, у якому даний адвокат не виконав вимог з підвищення кваліфікації.

Відповідно до медичних документів адвокат Ч. лише протягом 22-24 травня 2019 року звертався за медичною допомогою до закладу охорони здоров'я та 05 квітня 2023 року – до лікаря за консультацією.

З наявних у паспорті для виїзду за кордон відміток слідує, що адвокат Ч. протягом 2019-2022 років лише декілька разів на нетривалий період виїздив за кордон, а саме: двічі у 2019 році, одного разу у 2020 році, тричі у 2021 році.

Тому, Дисциплінарна палата визнає поведінку адвоката Ч. по невиконанню вимог з підвищення своєї кваліфікації за 2019, 2020, 2021 і 2023 роки порушенням встановленого законом обов'язку з підвищення професійного рівня та невиконанням рішення органу адвокатського самоврядування.

Відповідно до пунктів 5 та 6 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» невиконання або неналежне виконання адвокатом своїх професійних обов'язків і невиконання ним рішення органу адвокатського самоврядування є дисциплінарним проступком.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокатом Ч. дисциплінарного проступку і наявність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку; 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності; 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) порушення присяги адвоката України; 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб; 3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили; 4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата враховує обставини дисциплінарної справи та відсутність даних про притягнення адвоката Ч. раніше до дисциплінарної відповідальності, а тому не вбачає перелічених правових підстав для зупинення чи припинення права цього адвоката на заняття адвокатською діяльністю і вважає за необхідне застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката Ч. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №____, видане _____ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від _____ №____) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката Ч. дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА